

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-411

22.5.2020

Fremtind Forsikring AS (Tidligere DNB Forsikring AS)

Retts hjelp

Twist mot tidligere ektefelle om rett til utbetaling etter salg av leilighet – utspring i skilsmisse/separasjon/skifteavtale?

Sikrede inngikk en skifteavtale med sin ektefelle. Sikrede har krevd utbetaling av oppgjør etter salg av leilighet i tråd med skifteavtalen. Motparten anførte at skifteavtalen virket urimelig for henne og krevde full tilsidesettelse av denne. Sikrede søkte om retts hjelpdekning for tvisten, men selskapet avslo med henvisning til unntaket for twist som har sitt utspring i skilsmisse/separasjon/skifteavtale. Nemnda kom til at tvisten ikke var dekningsmessig.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning under retts hjelpforsikringen for twist mot sikredes tidligere ektefelle.

Sikredes retts hjelpforsikring har unntak for utgifter til:

Twist som gjelder eller har sitt utspring i separasjon, skilsmisse, (...) samt skiftesaker.

Sikrede inngikk en skifteavtale med sin ektefelle 23.1.17. Da sikrede krevde oppgjør etter avtalen, unnlot ektefellen å betale. Ektefellen skal ha anført at skifteavtalen var urimelig for henne, og hun krevde etter hvert full tilsidesettelse av skifteavtalen.

Sikrede tok ut stevning 12.11.18. Av stevningen fremgår "Saken gjelder: Vedørende gjennomføring av skifteavtale". Sikrede la ned påstand om at skifteavtalen fastholdes, og at sikrede har rett til utbetalinger fra meglers klientkonto etter salg av leilighet.

I tilsvaret av 1.2.19 heter det at "Saken gjelder; Gjennomføring av skifteavtale – avtalen gyldighet mm.". Motparten la ned påstand om at skifteavtalen oppheves. Det ble gjort gjeldende at skifteavtalen måtte oppheves og revideres i medhold av ekteskapsloven § 65 og avtaleloven § 36.

Sikredes advokat søkte om retts hjelpdekning for tvisten 11.4.19. Selskapet avslo dekning med henvisning til unntaket for twist som gjelder eller har sitt utspring i separasjon, skilsmisse, (...) samt skiftesaker.

Sikrede krever dekning for retts hjelpputgifter og avviser at unntaket kan gjøres gjeldende. Det sentrale i tvisten er om avtalerettslige ugyldighetsregler kan medføre at skifteavtalen må anses ugyldig. Tvisten oppstod først to år etter at skifteavtalen ble inngått. Tidsmomentet taler isolert sett for at tvisten ikke kan anses å ha sitt utspring i partenes skiftesak. Da sikrede tok ut stevning, var det rettslige grunnlaget avtalerett og krav om gjennomføring av en allerede inngått avtale. Det rettslige grunnlaget en twist er anlagt på er tillagt vekt i FinKN-2019-236. Det rettslige grunnlaget i stevningen er Christian 5s Norske lov. Dette taler mot at unntaket kommer til anvendelse for sikrede. Det at motparten i sitt tilsvær påberoper seg avtalerevisjon og slik sett aktualiserer

skifteoppgjøret, kan ikke lastes sikrede. Forsikringsavtalen kan ikke praktiseres slik at motpartens innsigelse kan avgjøre om tvisten er dekket eller ikke. Ettersom sikredes søksmål om oppgjør etter avtalen er dekningsmessig, mens motpartens krav om avtalerevisjon ikke er det, har sikredes advokat subsidiært foreslått at selskapet dekker 50 % av rettshjelputgiftene.

Selskapet avviser ansvar og anfører at tvisten rammes av unntaket for tvist som gjelder eller har sitt utspring i separasjon, skilsmisse, (...) samt skiftesaker. Formuleringen "har sitt utspring i" innebærer at det ikke er noe krav om at skiftesaken eller skilsmisse er den eneste årsaken til tvisten, og heller ikke den direkte årsaken, jf. blant annet FinKN-2019-236 og FinKN-2014-226. Det er heller ikke avgjørende at tvisten gjelder tolkning av en avtale, dersom den også har sammenheng med ovennevnte unntak, jf. blant annet FinKN-2018-290. Tvisten gjelder krav om utbetaling etter en skifteavtale og spørsmål om avtalens gyldighet. Selv om tvisten gjelder tolkning av en avtale, har den også klart "sitt utspring" i skilsmisse og en skiftesak all den tid det er snakk om en skifteavtale i forbindelse med et skilsmisseoppgjør.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på rettshjelpdekning for tvisten, eller om unntaket for tvist som gjelder eller har sitt utspring i bl.a. skiftesaker kommer til anvendelse.

Unntaket gjelder tvist som "har sitt utspring" i bl.a. skiftesaker. Ordlyden tilsier at det er tilstrekkelig at tvisten opprinnelig stammer fra en skiftesak. Det er ikke krav om at skiftesaken er den direkte årsaken, og heller ikke at det er den eneste årsaken, jf. blant annet FinKN-2019-236 og FinKN-2014-226. Tvistens gjenstand er en skifteavtale, og ordlyden tilsier derfor at unntaket kommer til anvendelse.

Sikrede anfører at tvisten ikke kan anses å ha sitt utspring i skifteoppgjøret mellom partene fordi tvist først oppstod opptil to år etter at skifteavtalen ble inngått. Dette har etter ordlyden ingen betydning.

Sikrede anfører videre at tvisten gjelder avtalerett, og at det rettslige grunnlaget for tvist har betydning for om unntaket kommer til anvendelse. Tvisten kan imidlertid godt gjelde avtalerett og samtidig ha sitt utspring i et skiftesak.

Sikrede anfører at det ikke kan være bestemmende for forsikringsdekning hva motparten har anført. I denne saken er det imidlertid på det rene at tvisten rent faktisk gjelder skifteavtalen, nærmere bestemt om den skal gjennomføres eller revideres. Gjenstanden for den avtalerettslige tvisten er mao. en skifteavtale, og da må tvisten anses for å ha sitt utspring i en skiftesak.

Selskapet er etter dette ikke ansvarlig.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).